

Missie

Het IISG levert betrouwbare kennis en informatie voor wetenschap en maatschappij over de lange-termijn oorzaken, effecten en gevolgen van sociale en economische ongelijkheid op mondiale schaal. Daarbij heeft het instituut een speciale focus op lange-termijn verschuivingen in arbeidsverhoudingen (van slavernij tot de huidige flexibilisering) over de hele wereld. Het instituut vormt een internationale *hub* voor sociaal-historici. Het verzamelt en produceert historische bronnen en data, faciliteert sociaalhistorisch onderzoek en werkt samen met nationale en internationale partners aan baanbrekende onderzoeksprojecten. Door het erfgoed van uiteenlopende sociale bewegingen, organisaties en personen te behouden, draagt het IISG bovendien bij aan de diversiteit en de kwaliteit van het geheugen van de wereld.

Totstandkoming en historische ontwikkelingen

Het IISG is opgericht in 1935, met het doel onderzoek te doen naar de geschiedenis van sociale bewegingen en arbeidsverhoudingen, en hiertoe in Europa (door opkomende dictaturen bedreigd) onderzoeksmateriaal te verzamelen en veilig te stellen. Dat werd een succes en in de volgende tachtig jaar legde het IISG een van de grootste en belangrijkste sociaalhistorische verzamelingen ter wereld aan. Na de Tweede Wereldoorlog vormde het instituut een tijdlang onderdeel van de Universiteit van Amsterdam; sinds 1980 maakt het onderdeel uit van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Op instigatie van de Akademie vormde het IISG een nieuwe onderzoeksgroep, die in de jaren negentig internationale erkenning verwierf voor haar werk op het gebied van *global labour history*. Al snel werd de groep succesvol in externe onderzoeksaanvragen, wat leidde tot een vermenigvuldiging van de omvang en een dynamische samenstelling, met een komen en gaan van PhD's, postdocs en tijdelijke onderzoeksfellows.

Sindsdien heeft het instituut zich ontwikkeld als een mondiale *hub* voor sociale geschiedenis. Het brengt sociaalhistorici uit de hele wereld samen: in netwerken, workshops, conferenties, op websites en in het door Cambridge University Press uitgegeven tijdschrift de *International Review of Social History*. Het IISG omarmde al vroeg nieuwe uitvindingen als de computer en het internet. Eind jaren 80 was de catalogus volledig gedigitaliseerd en begon het instituut met het aanleggen van databases. Dit alles – veel jonge onderzoekers, internationalisering en inzet van nieuwe technologieën – maakt het IISG ook heden ten dage nog een beweeglijke omgeving die veranderingen niet schuwt.

KNAW Humanities Cluster

In 2016 bundelde het IISG krachten met het Meertens Instituut en het Huygens ING in de vorm van het KNAW Humanities Cluster. In dit cluster zijn ICT-afdelingen, administratie, personeelszaken, communicatie en facilitaire diensten samengevoegd om meer professionele kwaliteit te krijgen en risico's te verkleinen. Inhoudelijke samenwerking op het gebied van Nederlandse cultuur, taal en geschiedenis vond al plaats tussen de instituten, maar is door de clustering makkelijker om te organiseren en te laten ontstaan, ook door de gezamenlijke huisvesting van het Meertens Instituut en het Huygens ING in het Spinhuis. Bovendien werken de drie instituten intensief samen op het gebied van digital humanities, onder meer door het ontwikkelen van een digitale infrastructuur voor vernieuwend geesteswetenschappelijk onderzoek in Nederland.

Rol en meerwaarde

Het IISG vormt een van de belangrijkste instellingen ter wereld op het terrein van sociaaleconomische geschiedenis. Als **onderzoeksinstituut** beschikt het IISG over een als excellent beoordeelde onderzoeksgroep die met haar programma Global Labour History richtinggevend is voor sociaalhistorisch onderzoek wereldwijd. Het programma speelde een

sleutelrol bij de totstandkoming van een paradigmawisseling binnen de discipline *labour history*. In plaats van nationale geschiedenissen en eurocentrische interpretaties introduceerde het IISG een aanpak waarbij de nadruk kwam te liggen op de analyse van lange-termijn mondiale economische ontwikkelingen en in relatie daarmee de ontwikkeling van arbeid en arbeidsverhoudingen, waarbij niet alleen loonarbeid, maar *alle* vormen van arbeid werden betrokken. Met een jaarlijks gemiddelde van 5,2 wetenschappelijke publicaties per fte onderzoekscapaciteit is de groep buitengewoon productief. In samenwerking met tal van nationale en internationale universitaire partners verwierf het IISG in de periode 2012-2017 meer dan 22,5 miljoen euro aan research grants, waarvan 10,6 miljoen direct ten goede kwam aan het instituut. Centraal in het lopende onderzoeksprogramma van het IISG staat de vraag welke mechanismen er ten grondslag liggen aan de huidige toename van sociale ongelijkheid en de flexibilisering van de arbeidsmarkt en onder welke voorwaarden werknemers in staat zijn om een menswaardig bestaan op te bouwen. Deze vraag probeert het IISG te beantwoorden door zo systematisch mogelijk data te verzamelen en te analyseren over arbeid, arbeidsomstandigheden en arbeidsrelaties. Ook maken de IISG-onderzoekers met vrucht gebruik van de talrijke (internationale) archieven over sociale bewegingen die het IISG herbergt. Deze groepen hebben immers een belangrijke rol gespeeld bij het tegengaan van sociale ongelijkheid en het versterken van de positie van werknemers.

Het IISG heeft in meer dan tachtig jaar een van de grootste en belangrijkste sociaalhistorische **collecties** ter wereld opgebouwd, die het ontsluit en ter beschikking stelt voor onderzoek. Nagenoeg alle archieven van Nederlandse sociale bewegingen en hun aanvoerders worden op het IISG bewaard. Daarnaast beschikt het IISG over een unieke verzameling (inter)nationale economische en demografische tijdreeksen alsmede kwalitatieve data, voortkomend uit een aanzienlijk economisch-historisch archief, het voormalige archief van het CBS en de zeer waardevolle bibliotheek van de KNAW. Sinds de jaren negentig heeft het IISG zich ook tot

een van de leidende internationale datacentra op het gebied van sociaaleconomische geschiedenis ontwikkeld. Ook dit wordt onderkend door de SEP Peer review commissie van 2018, die stelt dat het aanwezige materiaal zeer relevant is voor de maatschappij.

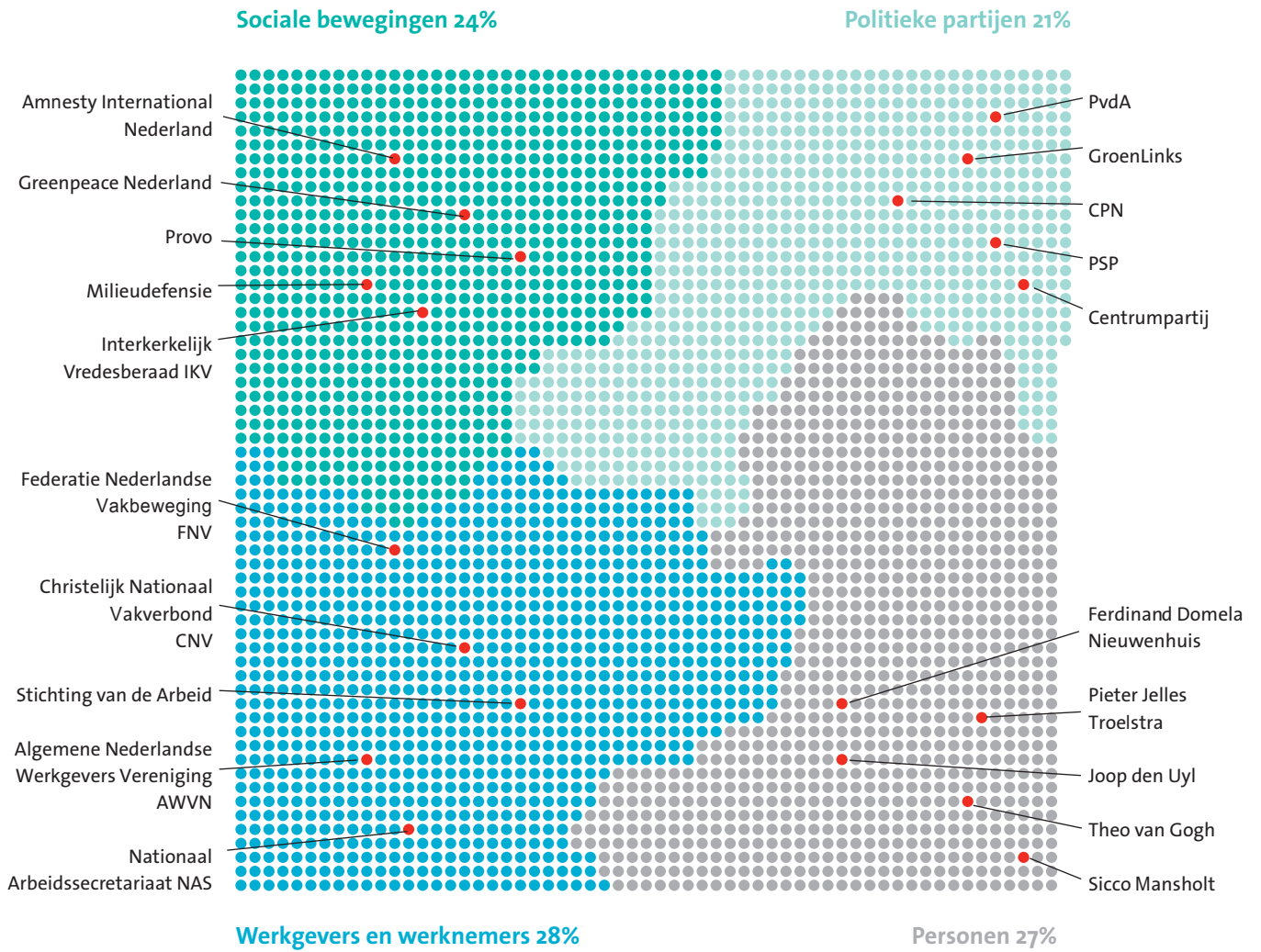
Op het gebied van **digital humanities** trekt het instituut samen op met de andere instituten binnen het KNAW Humanities Cluster. De instituten zijn in staat om lange-termijn infrastructurele projecten vorm te geven, uit te voeren en – vooral – producten als datasets, software, tools of websites na afloop van het project te continueren. De samenwerking in het KNAW Humanities Cluster met zijn gezamenlijke softwareontwikkelingsafdeling heeft de slagkracht vergroot. De instituten van het KNAW Humanities Cluster spelen bovendien een **leidende rol in grote infrastructurele projecten** als CLARIAH, de Historische Steekproef Nederlandse Bevolking (HSN), Nederlab, Golden Agents en CLIO-INFRA. De unieke rol van het Humanities Cluster in de opbouw van de digitale infrastructuur voor de geesteswetenschappen wordt onderstreept door het feit dat CLARIAH het enige geesteswetenschappelijke project is dat is opgenomen op de Nederlandse Nationale Roadmap voor Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur. Bij CLIO-INFRA en de HSN treedt het IISG op als penvoerder, in CLARIAH, dat geleid wordt door het Huygens ING, is het IISG verantwoordelijk voor het werkpakket Gestructureerde Data.

Veel uitwisseling leidt tot snellere en betere wetenschappelijke resultaten. Daarom fungeert het IISG als een internationale **hub** voor sociaaleconomische historici. Het IISG speelt een belangrijke en vaak initiërende rol in tal van internationale netwerken, zoals de European Labour History Network, European Historical Population Sample Network, Global Labour History Network, het Latin American Labour History Network en de International Social History Association. Een keer per twee jaar organiseert het instituut de European Social Science History Conference, die op wisselende Europese locaties wordt gehouden en rond de 2.000 deelnemers trekt.

Ruim 3500 Nederlandse NGO's en personen hebben hun archieven ondergebracht bij het IISG.

Per segment zijn 5 voorbeelden aangegeven in rood.

In het onderzoek van het IISG spelen zaken als sociale ongelijkheid, globalisering, ontwikkeling van arbeidsverhoudingen en migratie een belangrijke rol. Dat zijn onderwerpen die uiterst relevant zijn voor de hedendaagse maatschappelijke ontwikkeling. Het instituut levert een **bijdrage aan het maatschappelijk debat** door met zijn onderzoeksresultaten input te leveren via optredens, (sociale) media en publiekpublicaties. Een voorbeeld is het werk op het terrein van migratie-geschiedenis van onderzoeksdirecteur Leo Lucassen, die met zo'n 10.000 volgers op Twitter dagelijks een wetenschappelijk perspectief biedt in de discussie en veel gevraagd wordt voor beleidsadvisering (o.a. door de WRR) en optredens in de media. Ook met zijn collecties heeft het IISG een belangrijke maatschappelijke functie: het biedt het maatschappelijk middenveld de mogelijkheid zijn archieven te deponeren om onderdeel te blijven van het geheugen van de samenleving. Daarvan is door honderden Nederlandse organisaties gebruik gemaakt; zij willen dat hun geschiedenis bewaard blijft. Voorbeelden vormen grote vakbondsorganisaties als de FNV of het CNV, de Algemene Werkgeversvereniging Nederland, maar ook politieke partijen als de PvdA en GroenLinks of actieorganisaties als Amnesty, Greenpeace en Milieudefensie.

Positie in het kennis- en maatschappelijk landschap

Geesteswetenschappelijk onderzoek wordt steeds meer thematisch van aard (bijvoorbeeld in de Nationale Wetenschapsagenda) en daarmee interdisciplinair. Daarnaast brengt de inzet van nieuwe (informatie)technologieën investeringen met zich mee die om een grotere schaal vragen. De strategie van het IISG is daarom in hoge mate gebaseerd op nationale en internationale samenwerking. Deze vindt vooral plaats met universiteiten, erfgoedinstellingen en organisaties uit het maatschappelijk middenveld.

Onderzoeksaanvragen bij NWO en in Europa vinden nagenoeg altijd plaats in samenwerking met één of meerdere universiteiten. Op dit moment lopen gezamenlijke NWO-projecten met de Universiteit van Leiden, de Universiteit van Utrecht,

de Radboud Universiteit, de Vrije Universiteit en het NIOD. Met name met de groep economische geschiedenis van de Universiteit van Utrecht, alsmede met specialisten op het terrein van gedwongen arbeid en slavernij van het Instituut voor Geschiedenis van de Universiteit Leiden heeft het IISG intensieve samenwerkingsrelaties. Om ervoor te zorgen dat zijn onderzoeksresultaten snel en optimaal benut worden in het universitaire onderwijs, heeft het IISG vijf van zijn senioronderzoekers als (bijzonder) hoogleraren gestationeerd bij vijf verschillende universiteiten. Grote door NWO gefinancierde investeringsprojecten als CLARIAH, CLIO-INFRA en de HSN worden uitgevoerd door consortia, waarin nagenoeg alle Nederlandse universiteiten en ook andere kennisinstellingen als DANS, de KB of het CBS vertegenwoordigd zijn.

Het IISG vormt met zijn collectie van 50 kilometer planklengte tevens een van de grotere Nederlandse erfgoedinstellingen. Het instituut levert een krachtige bestuurlijke bijdrage aan grote, door het Ministerie van OCW geëntameerde nationale samenwerkingsverbanden op dit gebied. Voorbeelden zijn het Netwerk Digitaal Erfgoed, waarin het KNAW Humanities Cluster, met het IISG voorop namens de KNAW de wetenschap vertegenwoordigt en samenwerkt met de KB, het Nationaal Archief, Beeld & Geluid en de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. Met zijn technologische kennis speelt het instituut een voortrekkersrol in projecten die beogen op nationale schaal metadata en digitale objecten te koppelen en vormt het een brug tussen de geesteswetenschappen en de erfgoedwereld.

Prominente maatschappelijke partners vormen de NGO's die hun archief bij het IISG hebben ondergebracht. Met het CNV, Amnesty International, Greenpeace, Milieudefensie, de Algemene Nederlandse Werkgeversvereniging (AWVN), de Stichting voor de Arbeid, Aedes en nog een aantal andere organisaties zijn overeenkomsten afgesloten waarin afgesproken is dat deze een financiële bijdrage leveren aan de ontsluiting, opslag en dienstverlening voor hun archief. In 2017 sloot het IISG een convenant met de FNV, waarbij de

● de grootte van de zwarte cirkel geeft de intensiteit van samenwerking aan

federatie een bedrag van 2,3 miljoen euro beschikbaar stelt voor archiefontsluiting, digitalisering en onderzoek.

Samenwerking op projectbasis vindt ook plaats met Nederlandse musea, waarbij het IISG materiaal en kennis beschikbaar stelt voor tentoonstellingen. In 2018 besloten het IISG en het Rijksmuseum om een vast partnership aan te gaan voor samenwerking bij tentoonstellingen over de (vroeg) moderne Nederlandse geschiedenis. Met Beeld & Geluid in Hilversum loopt een vast samenwerkingsverband voor wat betreft het beheer (IISG) en het tentoonstellen (B&G) van de collectie van het voormalige Nederlands Permuseum.

Natuurlijk participeert het IISG ook in tal van internationale samenwerkingsverbanden:

- Met Harvard University en University of Pittsburgh in de Verenigde Staten; Nanjing University, Guangxi Normal University en East China Normal University in Shanghai in China; en de Ruhr-Universität Bochum in Duitsland bestaan vaste samenwerkingsovereenkomsten die leiden tot uitwisseling van onderzoekers, gezamenlijke onderzoeksprojecten en coördinatie van dataverzameling.
- Er lopen verschillende Horizon2020 projecten met Europese partners waarin het IISG een rol heeft.
- Het instituut speelt een leidende rol in de International Association of Labour History Institutions. In 2011 leidde een gezamenlijke aanvraag bij de ERC tot de toekenning van 4M€ voor het samenbrengen van metadata en digitale objecten in een Europese portal.
- Ook buitenlandse musea maken vaak gebruik van de IISG-collectie. Recent werd onder meer samengewerkt met het Victoria & Albert Museum in London, de Reina Sofia in Madrid, het Musée d'Histoire Contemporaine in Parijs en het Nanjing Museum.

Vooruitblik en strategie

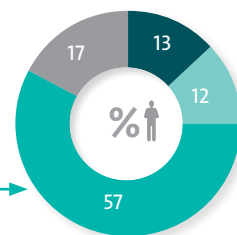
De strategie van het IISG voor de periode 2018-2023 bestaat uit de volgende punten:

- De sterke internationale positie vasthouden en waar mogelijk versterken.
- Het vergroten van de maatschappelijke impact in eigen land. Het onderzoek zal nog meer aansluiten bij de NWA en sterker dan nu zullen we de stem van de wetenschap laten doorklinken in het maatschappelijk debat. Daarbij zullen maatschappelijke partnerships een grotere rol spelen.
- Een nog krachtiger inzet van *cutting edge* technologie in onderzoek en collectieontsluiting, met name *natural-language processing* en *text-mining*. De ambitie is hierin voorop te lopen.
- Een radicale verschuiving van het verzamelen van analogo materiaal naar digitaal-geboren archief. In 2023 rekenen we aanwinsten niet meer in meters, maar in terabytes.
- Via Open Linked Data, API's en aggregatieplatforms worden IISG (meta)data optimaal gekoppeld aan alle relevante onderzoeksinfrastructuren en netwerken van cultureel erfgoed.

Om deze ambities mogelijk te maken zullen we de samenwerking in het KNAW Humanities Cluster verder versterken. Uiteindelijk wordt dit een organisatie van flexibele onderzoeksgroepen en gezamenlijke professionele services onder leiding van een directieteam. In het onderzoek wordt sterk ingezet op een leidende positie in digital humanities en het KNAW Humanities Cluster vervult een centrale rol in de nationale digitale infrastructuur voor de geesteswetenschappen.

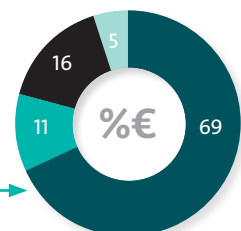
Opbouw staf fte in 2016

Wetenschappelijk personeel	9,0	
PhD students en postdocs/tijdelijke onderzoekers	8,7	
Ondersteunend wetenschappelijk en technisch personeel ¹	40,0	
Ondersteunend en beheerspersoneel	12,0	
Totaal	69,7	

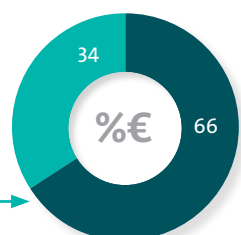
Inkomsten x 1000 € in 2016

KNAW basisfinanciering, inclusief huisvesting	5808	
Onderzoekssubsidies	938	
Extern gefinancierd onderzoek	1334	
Overig/correctie	392	
Totaal	8472	

Uitgaven x 1000 € in 2016

Personeel	5527	
Overig	2805	
Totaal	8332	

¹39,15 fte collectiebeheer waarvan 3,75 fte digitale infrastructuur

Samenvatting SEP-evaluatie¹

Beoordeling

Wetenschappelijke kwaliteit: score 1

Het IISG is een internationaal toonaangevend instituut op het gebied van arbeidsgeschiedenis. Academisch leiderschap, wetenschappelijke impact en omvang van de output zijn uitstekend. De publicaties van het IISG verschijnen vooral in peer-reviewed tijdschriften en het aantal andere wetenschappelijke activiteiten is groot. Een grote troef van de onderzoeksgroep wordt gevormd door de veelzijdige, diepgaande, internationaal erkende studies. De methodiek van het IISG houdt onder meer in dat er typologieën van kenmerken worden gecreëerd om op basis daarvan gegevens te interpreteren. Op die manier kan het IISG grootschalige – en gedurfde – vergelijkingen maken tussen tamelijk uiteenlopende gebieden. Mede hierdoor is het onderzoek van het IISG internationaal onderscheidend. Onder leiding van de huidige directeur onderzoek heeft het instituut energiek en met visie voortgebouwd aan de reputatie die het onder zijn voorganger verwierf door het concept ‘Global Labour History’ op de kaart te zetten. De traditionele focus werd daarbij losgelaten en het accent werd verlegd naar een wereldwijde analyse van alle vormen van geconomiseerde arbeid. De nieuwe focus op ongelijkheid in samenhang met arbeidsverhoudingen is een vervolgstap, waarmee tevens wordt ingespeeld op de toenemende maatschappelijke én wetenschappelijke aandacht voor ongelijkheid.

¹ Samenvatting van de instituuzevaluatie op basis van het Standard Evaluation Protocol. De drie evaluatiecriteria – *research quality*, *societal relevance*, *viability* – werden in kwantitatieve en kwalitatieve termen beoordeeld (score 1: world leading/excellent; score 2: very good; score 3: good; score 4: unsatisfactory). De onderwerpen *PhD-programmes*, *research integrity* en *diversity* werden alleen in kwalitatieve termen beoordeeld. Tevens beantwoordde de evaluatie-commissie enkele vragen geformuleerd door het KNAW-bestuur; een generieke vraag betrof de meerwaarde van het instituut in de nationale context en zijn internationale positie.

Kwaliteit collecties: score 2

De commissie heeft een uiterst interessant overzicht van het collectiewerk van het IISG te zien gekregen. Dit is zonder meer een samenhangende, hechte en zeer goed geleide activiteit. Vergeleken met veel andere archieven heeft het IISG een betrekkelijk klein aantal collectiemedewerkers, waardoor het niet alles wat wordt aangeboden kan aannemen. Omdat er bij het IISG geen sprake is van deponering van archieven op wettelijke basis, moet het instituut flexibeler zijn dan overheidsarchieven. Het succes van het IISG blijkt duidelijk uit de zeer sterke internationale aanwezigheid. De inhoud van de collecties is van groot belang, met voorbeelden als de originele manuscripten van Marx en de unieke anti-apartheidscollectie. Diverse internationale collecties van het IISG genieten wereldwijd aanzien. Sinds de vorige evaluatie in 2011 heeft het IISG enorme voortgang geboekt op het gebied van collecties en de bijbehorende internationale zichtbaarheid. De kwaliteit en de toegankelijkheid van het materiaal verdienen alle lof.

Maatschappelijke impact: score 2 voor onderzoek en score 2 voor collecties

Met zijn onderzoeks- en publieksactiviteiten wil het IISG ‘bijdragen aan een vitale burgermaatschappij en daarmee ook aan een goed functionerende democratie. Voor het onderzoek geldt dat de thematische relevantie uitermate hoog is: ongelijkheid, globalisering, arbeidsverhoudingen en migratie zijn onderwerpen die prominent aanwezig zijn in het politieke en maatschappelijke debat. Het IISG neemt op allerlei manieren deel aan dit debat en het aantal onderzoeksgebonden publieksactiviteiten is indrukwekkend. Ondanks duidelijke verbetering berust de verantwoordelijkheid voor het publieksbereik echter nog altijd bij een te kleine groep mensen. In zijn strategie stelt het IISG dat het de maatschappelijke impact wil verbeteren, met name door het onderzoeksprogramma meer op prangende maatschappelijke kwesties te richten.

Ook voor de collecties geldt dat het materiaal uitermate maatschappelijk relevant is. In de geëvalueerde periode zijn de collecties van het IISG veel beter ontsloten geworden via

een toenemend aantal digitale platforms. Vermeldenswaardig is de populaire publiekswaarde 'Vijfde eeuw migratie'. De commissie is echter van mening dat er meer mogelijk is. Zij heeft vernomen dat er aan een nieuwe website wordt gewerkt en dat het IISG sinds kort fulltime actief is op sociale media, maar heeft de resultaten hiervan helaas nog niet kunnen zien. Volgens de commissie is er op erfgoedgebied een (multi-channel) communicatiestrategie nodig om de gestelde doelen van meer erkenning en meer maatschappelijke impact te kunnen bereiken. Na totstandkoming daarvan is de commissie ervan overtuigd dat de maatschappelijke belangstelling voor de IISG-collecties de komende jaren kan groeien.

Toekomstbestendigheid: score 2

Algemeen: Sinds de vorige externe evaluatie in 2011 heeft het IISG belangrijke beleidswijzigingen doorgevoerd, die allemaal bijdragen tot een duurzame strategie en een duurzaam institutioneel kader. Er is veel aandacht voor de 'verjonging' van het instituut. Het recente verzoek van het IISG om te zorgen voor de juiste personeelsopbouw (middels dakpanconstructies) was een verstandige zet. Het is van groot belang dat deze nieuwe medewerkers thuis zijn op het gebied van digitale technieken.

Collecties: De laatste jaren heeft het IISG nieuwe faciliteiten gecreëerd om digitale collecties op te slaan en te gebruiken, en is er een verschuiving naar *born digital*-archieven en digitalisering van analoge archieven. Dit is een belangrijke stap, die heeft bijgedragen aan een sterkere positie. Deze verschuiving brengt echter twee grote uitdagingen met zich mee: (1) de reeds enorme hoeveelheid materiaal die potentieel voor opname beschikbaar is, is toegenomen; (2) de noodzaak om tijd en energie te besteden aan zowel collectievorming en -beheer als de ontwikkeling en optimale inzet van nieuwe digitale technologieën, vergroot het risico dat de focus verloren gaat. Het IISG moet blijven streven naar evenwicht tussen de eisen van beheer, opname en technologieontwikkeling. Met het oog hierop heeft het IISG beleid uitgewerkt ('de Matrix') die moet zorgen voor samenhang en

consistentie tussen huidige en toekomstige aankoopbeslissingen. De commissie juicht het concept achter deze structuur toe en adviseert hier meer aandacht aan te besteden.

PhD-programma's, integriteit en diversiteit

De meeste gepromoveerden bij het IISG lijken zeer succesvol in hun carrière. De commissie is van mening dat het instituut een juiste hoeveelheid promovendi heeft om optimaal van elkaar te kunnen leren.

Er zijn geen incidenten geweest en de commissie heeft geen aanwijzingen voor concrete integriteitsteksten.

De diversiteit van het personeel qua leeftijd, geslacht en nationaliteit vereist aandacht; het IISG is voornemens zich hierop te gaan richten.

Over de extra vragen van het KNAW-bestuur

IISG binnen het KNAW Humanities Cluster en Digital Humanities

Het IISG omarmt de kansen die het nieuwe KNAW Humanities Cluster biedt op het gebied digitale technieken en methode. Van het KNAW Humanities Cluster valt te verwachten dat het zorgt voor de technische infrastructuur om de nationale faciliteiten van het IISG in stand te kunnen houden. Het instituut is algemeen bekend en zeer gewaardeerd onder sociaaleconomisch-historici en is wereldwijd een zeer sterk merk. De commissie dringt er ten eerste op aan dat het IISG zijn eigen identiteit behoudt. Desondanks dient het IISG zijn deelname en centrale rol in het cluster krachtig en publiekelijk zichtbaar te maken.

Nationale en internationale positie

De commissie erkent het historische en sociaal-economische onderzoek van het IISG als internationaal toonaangevend op het gebied van *labour history*. De collecties hebben een zeer sterke internationale waarde.

Aanbevelingen

De commissie doet onder andere de volgende aanbevelingen:

- Formuleer en implementeer een duidelijkere strategie en transparante richtlijnen voor de huidige en toekomstige collecties.
- Werk de intentie om de maatschappelijke impact van het onderzoek te vergroten verder uit.
- Verken nog meer mogelijkheden voor meer online, proactief en dynamisch publieksbereik voor de collecties.
- Maak optimaal gebruik van de kansen die KNAW Humanities Cluster biedt, maar koester de sterke internationale herkenbaarheid van de merknaam 'IISG'.

Respons van de directeur

Het instituut heeft de evaluatie als stimulerend en nuttig ervaren. De directeur is verheugd dat de commissie heeft gezien dat het IISG een prettige en positieve werkomgeving biedt waar enthousiaste en toegewijde mensen werken. De erkenning dat de onderzoeksgroep een *key global player* is en het feit dat de kwaliteit van het onderzoek als 'excellent' is bestempeld, is stimulerend. De conclusie dat het collectiebeheer nu een coherent, goed verbonden en goed georganiseerde activiteit is, beschouwt de directeur als een compliment voor de collectieafdeling van het instituut, die veel werk heeft verzet en slim gebruik maakt van beperkte middelen. Buitengewoon belangrijk is dat de commissie het maatschappelijke belang van zowel de collecties als het onderzoeksprogramma benoemt. De directeur onderschrijft de opmerking van de commissie dat het instituut meer kan doen om het volledige maatschappelijke potentieel van het onderzoek en de collecties te realiseren. In de komende periode zal het instituut hierop krachtig inzetten. De aanbeveling dat ontwikkeling en gebruik van nieuwe technologieën hand in hand moeten gaan met een

duidelijke toekomstvisie voor wat betreft collectieverwerving, wordt door de directeur onderschreven. Ten aanzien van de samenwerking in het KNAW Humanities Cluster stelt de directeur dat de aanbeveling om optimaal gebruik te maken van de kansen en tegelijkertijd het sterke merk IISG te koesteren, essentieel is om succesvol te blijven als instituut.

Samenvatting bestuurlijke reactie

Humanities Cluster

Het bestuur van de KNAW heeft met genoegen kennisgenomen van de SEP-rapporten van de instituten binnen het KNAW Humanities Cluster. Het bestuur beschouwt de bevindingen van de evaluatiecommissies als een ondersteuning van het strategisch besluit tot instelling van het Humanities Cluster en als een aanmoediging om deze koers verder voort te zetten. Het bestuur onderschrijft de conclusie dat het belangrijk is om enerzijds de kansen te benutten die samenwerking binnen het cluster biedt, en anderzijds de bestaande sterke merken en de waardevolle activiteiten te borgen. Zowel het bestuur als de directeuren zijn van mening dat het stimuleren van verdergaande samenwerking langs de thematische lijnen van Nederlandse geschiedenis, taal en cultuur en op het gebied van digital humanities, nu de grootste prioriteit heeft.

IISG

Het bestuur onderschrijft de aanbevelingen van de commissie om een focus aan te brengen die het onderzoek naar arbeidsrelaties en ongelijkheid verbindt, en tegelijk een strategie ten aanzien van maatschappelijke impact te ontwikkelen. Ten aanzien van het collectiebeheer concludeert het bestuur dat de collectieafdeling uitstekend functioneert en op de ingeslagen weg voort zou moeten gaan, maar tegelijk de strategieën voor verwerving en (verdere) digitalisering van de collecties nog kan aanscherpen.